

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

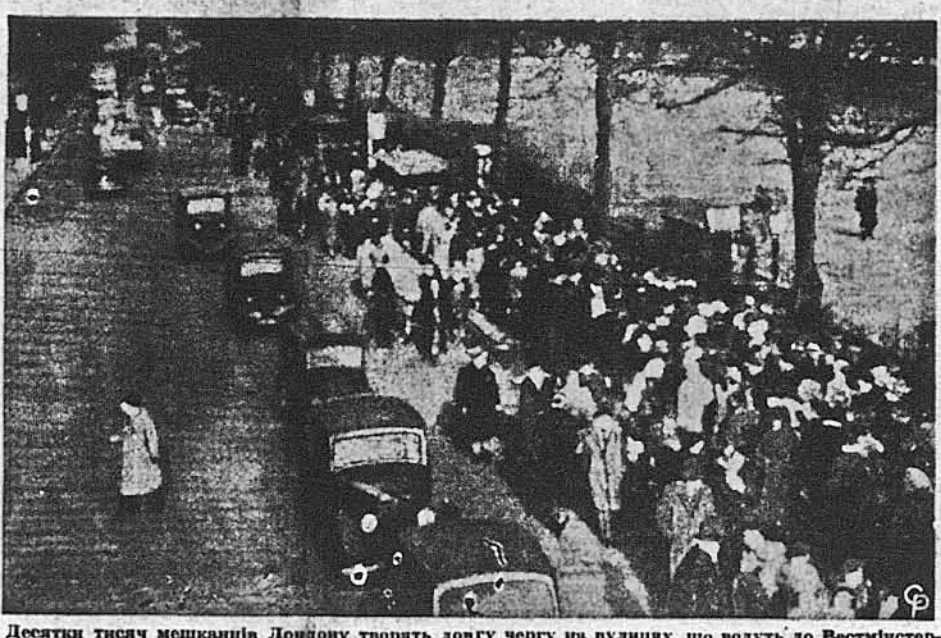
Адреса: Редакція і Адміністрація: "Свобода", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Тел.: BErgen 4-0237. Тел. Ф.: BErgen 4-0807. Тел. Ф.: BErgen 4-1010.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ МОЖЛИВІСТЬ СВОЄЇ ПО- НОВНОЇ КАНДИДАТУРИ

Вашингтон. — Демократичний конгресмен, Адольф Дж. Сабат з Ілліной, після розмови з президентом Труманом заявив, що Труман особисто не хоче поновно кандидувати на становище президента, однак він готовий поновити своє здоров'я й особистий спокій і кандидувати наново, якщо б цього вимагала справа світового миру. Проте президент надіється на такий розвиток світових подій, що мир буде втриманий і йому не потрібно буде кандидувати ще раз. Сабат це найстарший віком конгресмен. Йому минуло 85 років.

Перед похороном короля

Лондон. — Англієцький нарід вже від кількох днів живе під знаком жалоби за королем Юрієм. В таких хвилинах англієць справді творять одну велику родину і забувають або відставляють на дальній план всі свої непорозуміння, суперечності і тривогли. Після перевезення тіла короля з його літньої резиденції, де він помер, до Вестмінстерського палацу, вчора цілими мільйонами мешканців столиці, очікуючи своєї черги, щоб пройти біля демонічного монарха та віддати йому останній поклін. Довга процесія тривала весь день і кожної години проходило біля домовини коло 5,000 осіб. Віддаючи пошану померлому королеві, англієць рівночасно спорогуювали свої думки до молодого володаря, королеви Єлизавети, зв'язуючи з нею нові надії на краще майбутнє. Під знаком смерті короля та вступлення на престол Єлизавети стоїть теж вся англієцька преса. Вся країна і зокрема столиця приготувалась до похорону короля, що відбудеться в найближчий п'ятницю. Власники гостиниць і домів здовж вулиць, якими проходить жалобний похід, прилучуючись до загальної жалоби, не відмовляються і від малого, "бізнесу" з тої нагоди, виваляючи наперед за відповідну ціну квіти, балюни і навіть вікна. Похорон короля буде теж зібраним майже всіх європейських монархів та королівських родин, що візьмуть участь в тому сумному обряді.

Десятки тисяч мешканців Лондону творять довгу чергу на вулицях, що ведуть до Вестмінстерського палацу, щоб віддати останню пошану померлому королеві Юрію VI-тому, проходять з похиленими головами біля його домовини.

ДАЛЬШИЙ ПРОГРЕС НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

Токіо. — На вчорашній пленарній сесії альянської і комуністичної делегацій на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї зроблено деякий дальший прогрес, хоч альянти все ще очікують на заповіджені нові комуністичні пропозиції відносно останньої точки, про порядок нарад щодо рекомендацій для урядів воюючих країн. До вирішення вчора справ належить головне комуністична згода, щоб ротаційна зміна альянських воєнків під час перемир'я охоплювала 30,000 воєнків. Раніше комуністи погоджувалися на 25,000. Альянти і комуністи погодилися теж на виміну всіх полонених, отже на звільнення альянтами понад 130,000 полонених комуністичних воєнків в заміну за звільнення комуністами 11,000 альянських. Проте, альянти далають обстоювати своє домагання, щоб виміна полонених відбувалася тільки на добровільній базі та щоб не було примусової репатріації, якщо сам полонений то-го не бажає. Комуністи так само погодилися, щоб обмін полонених відбувався в чотирьох, а не в трьох пунктах, як це вони пропонували раніше. Не зроблено жадного прогресу в справі гарантій перемир'я, зокрема щодо справи будови аеродромів в Північній Кореї, як цього домагалися комуністи. Нових комуністичних пропозицій очікується в справі запропонованої ними політичної конференції впродовж трьох місяців після підписання перемир'я. Альянти принципово погодилися на таку конференцію, але із застереженням, що в ній візьмуть участь тільки представники воюючих країн та що на ній обговорюватиметься справа виключно замирення в Кореї. Альянти підозрюють, що комуністи хотіли б створити з тої конференції новий форум своєї пропаганди і поставити на порядку денного не тільки справу замирення в Кореї, але й комуністичні претенсії до Формози, критику мирового договору з Японією та низку інших азійських проблем.

Святкування Дня Уродин Линкольна

Президент Труман разом з панєю Труман очолював традиційні національні урочистості з нагоди 143 роковин народження президента Абрагама Линкольна. Президент Труман стояв на ступіні з відкритою головою на холодному повітрі, коли його адютант несли великий вінок президента сходячи згору, щоб зложити його перед великою статуєю президента-героя Громадської війни.

АЧЕСОН ВІД'ІХАВ ДО ЕВРОПИ ДЛЯ ПОЛАГОДНЕННЯ СПРАВИ НІМЕЦЬКОЇ ОПОЗИЦІЇ

Вашингтон. — Секретарістету Дін Ачесон від'їхав до Європи літаком на похорон британського короля в п'ятницю, однак поїзз з собою пліни наладинами інших поточних справ європейської політики, головне німецького спротиву проти приступлення до західно-європейської оборони. Ачесон може навіть поїхати до столиці Західної Німеччини в Бонн на розмову з німецькими провідниками, які ще заїде до Лізбона в Португалії на конференцію з Північно-Атлантичного Радю. У Лондоні він зустрітеться в четвер з Діаном Мейллом, американським високим комісарем для Німеччини, з Аверелом Гарриманом — адміністратором Взаємної Безпеки і Дейвідом Е. Брус — американським послом до Франції.

ПРИГОТОВАНО БАЗУ ДЛЯ КОН- ФЕРЕНЦІЇ АТЛАНТИСЬКОЇ РАДИ

Лісбона, Португалія. — Шефи штабів Організації Північно-Атлантичного Радю закінчили вчора свої наради, приготувавши "тверду базу" для наради Північно-Атлантичної Ради, зложеної з міністрів закордонних справ країн, що належать до Північно-Атлантичного Пакту. Нареди почнуться в наступну п'ятницю. Шефи штабів розглянули пропозиції Постійної Групи Атлантичного Пакту відносно координації господарських і військових оборонних зусиль та, поробивши деякі незначні зміни і доповнення, приготували документ, що буде предметом дебати міністрів. Головні пропозиції відносяться до відповідного достосовання їх господарств до оборонних потреб. З авторитетних військових кол повідомлено, що устійнені пропозиції, якщо Рада прийме їх, створюють не тільки "здорову базу для оборонної підготовки до кінця 1952-го року, але й створюють тверді основи для майбутнього військового планування". Поодинокі точки в пропозиціях мають бути устійнені ще на спільних нарадах тимчасового і військового комітетів Ради в найближчий понеділок. Рішуче повідомлено, що влад Німеччини в оборонній підготовці в першому бюджетному році устійнено на 11,000,000,000 німецьких марок, отже на приблизно 2,619,100,000 доларів.

Ще одна жінка агентом Еф-Би-Ай серед комуністів

Вашингтон. — Майже дев'ять років провела пані Вереніс Балдан як агента Федерального Слїдчого Бюро серед комуністів в Дїтроїті і тепер складає свідчення перед Радою Підприємств Дїтроїті підлягаючи до дальшїх заїт. Рада вередосте допиту над свідченнями, чи комуністи, ведучи пропаганду в користь Советів, порушили акт Мек Карпайна, який вимагав зареєстрування чужинських агентів, що перебувають на території Злучених держав. Якщо б Рада Підприємств Дїтроїті прийшла до висновку, що така провинна тут є, тоді вона може подати прохування заборони комуністичної партії в Америці. Пані Балдан заявила, що комуністи вже від 1948 р. розбили свою організацію на двїйні відділи, які мають функції: один відділ займаєсь пропагандою, а іншї члени мали перелобити до своїх домія анти й книжки оїрочної чи стейтової організації. Вона сама була членом комуністичної партії і провідницею одїєї підпольної групи.

Після катастрофи в Елизабет

Чоловік представників найбїльших літунських ліній разом з представниками урядових агенцій вчора погодилися на тому, щоб летовище в Неварку, що коштувало 52,000,000 долларів було заїчене аж до того часу, доки не заїкнїтьсї слїдство в справі трьох літунських катастроф в Елізабет в двох останніх місяцях, що його вестиме Конгрес та інші урядові й приватні чинники. Представники 25 літунських ліній, Дїрекция Цивільної Аеронавїтики та Управа заїченнями дверми нараджуваїсь протягом шїстьох годин в готелі Коммодор над будучїстю літунського промїслу: Нареду скликаїла Влада Нїу-Йоркського Порту.

Заклик УНН до членів УРСОюзу та ОУДО в справі УНФонду

Нїу-Йорк. — Український Конгресовий Комїтет звернуїсь окремим заїнком до членів Українського Робїтничого Союзу та Об'єднання Українських Демократичних Органїзацій, пригадуючи їм, що з хвилюючою прїступленнїя тих організації до УКОмїтету, їх члени мають моральний обов'язок взїти масову участь в надїсланих датїках на Український Народний Фонд. Нїні, на підставі досягненого порозумїння — говорїть в заїку — до цілої акції Українського Народного Фонду прїступляють також Український Робїтничий Союз та Об'єднання Українських Демократичних Органїзацій. Це означає, що члени Союзу і Об'єднання, нарівні з іншими українськими громадянами в Америці, уважатимуть своїм обов'язком бути активними учасниками Фонду, влїваючи щорїчно встановлений Національний Даток. Разом з тим вони матимуть право вглядатись до книжок Фонду, як також могтимуть висловлювати свої побажання щодо його праці". Рївночасно повідомлено, що всім членам цих організації розїслано Заклик УНФонду з проханням, щоб вони вїплатили свій повний даток за 1951-їй рік, термін якого продовжено з цєю метою до кїнця лютого 1952. Під заїнком УКОмїтету підписався Виконавчий Комїтет УРСОюзу і Екзекутива Об'єднання, рекомєндуючи своїм членам сплатити Національний Даток і тим "доказати глибоке розумїння великої ваги довершеної консолїдації".

Місто Нью-Йорк хоче завести свої плати на авта

Нїу-Йорк. — У пошукуванні за новими прїбутками на покриття велетенських видатків міста, посадинок Вінсент Імпелїттерї вївів план накласти новий податок на авта висотою по 5 і 10 долларів, а крім того завести додатковий податок висотою 25% від те-першїх дозволів на продаж горїлок вже від 1. лїпня. Цї новї джерела прїбутків мали б принїсти місту 9,500,000 долларів, а разом вони досягли б 200,000,000 долларів. Крім того посадинок попереджує, що треба буде завести додатковий повїтний податок від реальностей.

„ДУМКА“ ВІСТУПІТЬ НА АМЕРИКАНСЬКОМУ ВЕЧОРІ

Нїу-Йорк. — В четвєр, 14-го лютого, Український Хор „Думка“ вїступїть тут з концертом на вечорї „Братерства“, що його влаштує Вїс-ковна Рада міста Нїу-Йорку. Концерт відбудетьсї в залї школи Вашингтона Трїнгґа в год. 8-їїї ввечорї та буде прїзначений головно для молодї. Вступ вільний.

Місто Гемтремк вшанувало пам'ять Юлії М. Шустаківч

Дїтроїт, Мїш. — Рада міста Гемтремк, вїявляючи прїзнання великим заслугам поїкійної Юлії М. Шустаківч з Дїтроїт, лїя вона поклала своєю всесторонньою й довгоїрочною працею на культурний і громадський нївї не тільки для української спїлноти, але загальною для американського суспїльства, вшанувала пам'ять поїкійної особїною резолюцією, яку апїсано до публічного рекорду. Резолюція вїні на звїчайному мїтїнговї Радї міста Гемтремк, дїя 29 сїчня, 1952, радїний Генрі Р. Козак.

Альянти відбили комуністичні атаки

Токіо. — Вїльшї відділи комунїстичних вїськ на схїдному секторї корейського фронту пробували вчора 12 разів атакувати альянські позиції, але за кожним разом були відбиті, втративши в загальному 250 воїнків вїбитими. В наступї брали участь коло 500 червонок, використуючи до цього зємноту нїч. Всї комунїстичні вїськи були вбиті, а вїськи альянсів залишилися на своїх позиціях.

Ген. Рїдґвей перестерїгає советів в справі японських суден

Токіо. — Ген. Метью Рїдґвей, альянський головний командант на Далєкому Сходї, переслав вчора свєсткомь представниковї в альянський Контрольний Радї в Японїї гострий протест і пересторогу в справї захоплення Советами коло 200 японських робіловських суден на водах бїля північного японського острова Гоккаїдо. В нотї ген. Рїдґвей стверджує, що Советї „цїлком знехтували“ попереднї альянські протести в цїй справї та перестерїгає, що він прїдїлїть цїм подїям „серйозну увагу“. Конкретно в нотї вїдзначається домагання, щоб Совети негаїрно звїзїняли задержанї ними безправно судїна і їх залогу бїля північного японського острова Гоккаїдо. В нотї ген. Рїдґвей стверджує, що Советї „цїлком знехтували“ попереднї альянські протести в цїй справї та перестерїгає, що він прїдїлїть цїм подїям „серйозну увагу“. Конкретно в нотї вїдзначається домагання, щоб Совети негаїрно звїзїняли задержанї ними безправно судїна і їх залогу бїля північного японського острова Гоккаїдо. В нотї ген. Рїдґвей стверджує, що Советї „цїлком знехтували“ попереднї альянські протести в цїй справї та перестерїгає, що він прїдїлїть цїм подїям „серйозну увагу“.

Комуністичний наступ на вільне селянство в Югославїї

Београд. — З повідомлень місцевої преси вїдходить, що комунїстичний уряд маршала Тїто почав новий наступ на тих селян що досї відмовляїсь від колективїзації та продовжують одноосїбно господарствувати. Щоб зломити їх опір, уряд почав користуватись випробованою Сталїном терористичною пра к т ї кою накладаючи на одноосїбників велїчезні податки та обов'язки хлїбоздачі, яких вони не можуть виконати. Податки від зємлі одноосїбників доходять до 30,000 динарїв (коло 100 долларів) від гектара. Початково одноосїбники випро-дували всю ходобу та господарський реманент, щоб тільки вїкнутїся від напастей, але як це не вистачало, вони почали бунтуватись. На цьому тлі вїтворилося велїке невдоволення між селянством в Сербїї і в поодиноких місцевостях вже прїйшло до явних бунтів та заворушень.

ПЕРЕД ВІЙСЬКОВИМ ДОГОВОРом 3 МЕХІКОМ

Місто Мехїко. — Після третього засїдання делегатів Злучених Держав і Мехїки в справї вїйськового допомоги на підставі акту про взаємну безпеку, стало очевидним, що догівір буде підписаний і що Мехїко дїставатиме цю допомогу. З мехїканських джерел довідуютьсї кореспондент щоденника Нїу-Йорк Таймс, Сїднї Грусон, що Злученї Держави вимагають від Мехїки прїчинитисї до безпеки захїднїї півнїсї й внутрїшньої безпеки і заїплення, що чужїнські шїдїлїї доктрини не будуть поширюванї в демократичних країнах Америки. Це значить, що треба пошукати засобів проти комунїстичних гасел. Однак є побоювання, що мекїанський уряд зустрїє перешкоди серед свого населєня. Наскільки можна судити з газетних голосів, мекїанська публіка хо-

НА ЕКРАНІ ПОДІЇ

Республіка плїнує цїлком і радикально зїрвати з давнім мїлітаризмом, що у вїйськовому кодексі буде бїльше „не можна“ для офіцерів, нїж для воїнків, та що з вїшнїку і вїховання нїмецького воїнка буде дїблайво усунєне все крім „присаїтв“. Форма, яку носитимуть нїмецькі воїни, буде така сама, яку носитимуть воїни п'ятьох іншїх національних частин в європейській армії і вона не даватиме нїмецькому воїновї жадного прївїлею і жадної переваги над звїчайним громадянином. Воїк матиме обов'язок поздовольати тільки старшин своєї власної національності та замість колишньої нїмецької „шїтївнїсї“ мїж офіцерами і воїками, одї-

і другї будуть „заохочуванї“ до „братаннї“. Блак заявив: „Ми бажатимемо побачити воїка і старшину при одїному столї“.

У Варшавї судить чотирьох поляків, які „прїзнаїлись“ до шпїгнїства в користь Америки, заявляючи, що вони дїставали накази і гроші від американської розвідки в Берліні, та що вони плїлували шїляки вчїчї на Захїд і нагромаджували розривні матерїали для саботажу.

В Пентагонї заявїли, що вони не можуть знайти звїт полковника Генрі Шїманського в справї маскїри польських офіцерів бїльшєвїками в Катїнському лїсі під час другої світової вїїни. Це, пї-

НІМЕЧЧИНА ПРЕЦИЗУЄ СВОЇ ДОМАГАННЯ „РІВНО- ПРАВНОСТІ“

Бонн, Нїмеччина. — В своїх дебатах на тему нїмецької участї в захїдно-європейській оборонї Бундестаг, парламент Захїдно-Нїмцької Федеральної Республіки, вїяснїв дальше своє розумїння нїмецької рївноправностї, до а гання якої вїдзначається як цїну за нїмецьку участь в оборонї. До цїєї рївноправностї нїмці заїраховуватимуть не тільки свою участь в Північно-Атлантичному Пакті та рївноправностї в усіх рїшеннях вїдносно європейської оборони, але теж домагатимутьсї, щоб нїмецький уряд мав право перевїрїти і заїлишити або скасувати всі допердї розпорядки окупаційних вїластей в країні. Нїм-

Ветеран-дїпломат, Екїмунд Кїлбєк, що його звїзїняли були тимчасово зі служби з огляду на заїдї Конгресу щодо його неспївностї, вїправданїї тепер редю безпачково одноосїбники випро-

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPIPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00	One year \$10.00
На шість місяців \$5.25	Six months \$5.25
На три місяці \$2.75	Three months \$2.75

За кожну зміну адресу платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СТАРИ ВОГНИЦА

Саарщина, мала простором, але багата промисловістю провінція на кордоні між Францією і Німеччиною, стала тепер знову одним з головних предметів незгоди в європейській політиці, на якій могли б легко розбитися всі так дбайливо приготувані плани спільної оборони. Старе політичне вогнище в тій частині Європи знову почало димити і розпалюватися створюючи загрозу, яка в своїх наслідках може переходити далеко поза інтереси обох безпосередньо заінтересованих країн.

Франція не хоче допустити до того, щоб саарські копальні вугілля і сталеварні належали до Німеччини та збільшували німецький економічний потенціал, який в обставинах знову міг би обернутися проти Франції. Своє становище в тій справі мотивує Франція гіркими і кривавими досвідом свого сусідства з Німеччиною впродовж історії. Тому вона воліла б, щоб з цієї провінції створили першу "європейську державу", в ролі Колумбійського дистрикту в Злучених Державах. Сподіюється, що з часом прийде до створення федерації європейських держав. Німеччина із свого боку підтримує європейський федералістичний рух, але щодо Саарщини — вона вважає, що ця провінція повинна належати до Німеччини.

Наскільки справа Саарщини ускладнюється показує досвід недавнього минулого. Після першої світової війни Саарщина вже була своєрідною "європейською державою", перебуваючи під адміністрацією невеликої Ліги Націй. В 1935 році, згідно з постановою Ліги, там відбувся плебісцит і тоді 90% населення голосувало за прилучення до Німеччини, що й сталося. Здобувши таким чином цю провінцію, яка на 982 квадратних милях продукувало річно 15 мільйонів тонн вугілля і 1.8 мільйона сталі і нараховувало 914,000 майже виключно німецького населення. Гітлер міг почати збройну, яка кілька років пізніше призвело до другої світової війни.

Після війни Франція включила Саарщину в свою господарську систему, хоча політична доля цієї провінції мала б бути вирішена щойно мировим договором. Злучені Держави з'ясували своє становище в цій справі вже в 1947 році, коли тодішній державний секретар Джордж Маршал заявив на конференції Ради міністрів закордонних справ в Лондоні, що "відносно Саарщини Злучені Держави підтримують претензії Франції щодо економічної інтеграції саарської території, політичне положення якої, по нашій думці, повинно базуватися на принципі політичної автономії і місцевого самоуправління". Сама Франція визнавала тоді, що відірвання Саарщини не матиме більшого значення для німецького господарства, тоді, коли ця провінція має ринкову вартість для французької економіки.

Між іншим, американське становище в справі Саарщини дуже нагадує твердження новоназначеного американського посла до Москви, Джорджа Куліша, що "економічно Україна — це сама частина Росії, як Пенсільванія є частиною Злучених Держав". Як виглядає справа Саарщини тепер? Франція стоїть при своєму: Саарщина не може належати до Німеччини. Німці із свого боку поставили Саарщину як ціну за їхню участь в західно-європейській обороні. Приналежність Саарщини до Франції чи Німеччини не грає для Америки та інших її союзників більшої ролі, але участь Німеччини в обороні може бути рішальною. Це виразно виявив французький міністер закордонних справ Роберт Шуман, попереджуючи Національну Асамблею, щоб вона прийняла проєкт європейської армії з німецькою участю, якщо не бажав собі, щоб це сталося без її згоди та що Німеччина зайняла місце, яке тепер займає Франція.

Не збираючи становища до самого французько-німецького спору за Саарщину, звертаємо увагу тільки на сам факт того спору та його значення для Заходу в теперішній оборонній підготовці і "холодній війні" проти Співесного Союзу. Во приклад Саарщини виявляється, що малі рани в міжнародно-політичному організмі, якщо не викупували або не зупиняли цілком, можуть кожноразом відновитися і загрожувати цілому організму в його найкритичнішому положенні. Не можна старих вогнищ приспати нопелом, не погасивши рятівне вогно.

Саарщина не єдиною. Таких старих вогнищ є багато більше, головне в Східній Європі. Їх не можна згасити тільки військовими заходами на спільну більшовицьку загрозу. І на це маємо приклад з висилки польської армії генерала Галлера проти більшовиків, яка замість того пішла завойовувати українську територію і вбила німців в спину українським військам, що боролися проти більшовизму.

Такі старі вогнища аляти могли б злізкувати, якщо б керувалися принципами і основними, а не тимчасовими інтересами, та виразно стали на становищі самовизначення народів на їх енографічних територіях і були готові таке становище перевести в життя вповні і беззапечно.

Політична провокація

Ньюйорський часопис "Новое Русское Слово" в недільному виданні (3 лютого) відкрив нове підприємство: на двох сторінках цього часопису, як "стороння повідомлення", під дивовижною назвою "Східняк" надруковано пропагандивно-диверсійні матеріали абстрактного союзу українців-федералістів. Формально англізас, що ніби витворилося щось подібне до двох поверхової еміграції: від української еміграції, ті, що зазнали самостійницько-шовіністичного терору, емігрували від цього терору на п'ятидесятишесту адресу в редакції "Нового Русского Слова". Насправді ж це чергова спроба впровадити тактику росіянізації українців і розкладати народи, що їх вони вибрали для чергового "визволення". Конкретно в теперішньому політичному сезоні вони роблять очайдуний зусилля, аби спровокувати неросійські народи на полеміку, заманюючи їх на сторінки російської преси, щоб визволюють боротьбу неросійських народів перетворити на внутрішню справу "народів Росії". Зайво було б розпочинати дискусію з чотирма-п'ятьма нікому невідомими людьми, що під українським іменем намагаються відігравати якусь політичну роль.

"Східняк" надруковано українською мовою як орган українських федералістів. Хто очолює їхній комітет, скільки членів цих федералістів, які їхні політичні й суспільні бачення? Про це часопис не пише. Авторі ж можуть похвалитися, який то золотий російський нарід і тільки "сепаратисти" у своїй злізкуванні не знають хочуть його очорнити. Вони звуть росіян братами українців, росіяни і українці — це близькі, та раніше і тепер живуть в мирі і лише українські шовіністи

хотять посіяти між ними ненависть. Текст переписаний такими термінами: сепаратисти-самостійники, націонал-шовіністи, національний антагонізм, фашистські самостійники і ін. Авторі "Східняка" падають нам в компаньйони Гітлера і Сталіна: перший ніби є творцем українського визвольного руху; все що роблять самостійники це йде на руку другому. Ось як характеризує керівників українського руху І. Липко: "Так хто ж керує цим рухом і очолює його? Якщо не хворі маніяки, які місце в лікарнях для божевільних, — так злодії, яких треба ізолювати, як небезпечних для суспільства". Те ж саме пише і А. Липський, що регулярно друкує в "НРС" антиукраїнські статті: "Шлях самостійності, це страшний кривавий шлях війни та руїн. Нічого ширшого крім недовільної шляху нашої народної не дасть. Ті ж, хто нас на цей шлях намовляє або сліпі, божевільні, що ім місце не в політиці, а в санаторіях для душевно-хворих, або ж то вороги нашої народи, що тягнуть його на шлях знищення".

Також дуже тхне совєтською пропагандою спогад Катеринича про те, як в 1914 році російське військо вступило до Львова. Його, як солдата російської армії, якесь бабуся нагородила квітами і олівком, "Синку! Визвольте!" Очевидно нацькувала на тенденцію і художнього нариса про те, як українські повстанці замучували мадярських жидів.

"Східняк" це друк характерні аномальні листи. Наприклад: "Я козак з Чернігівщини з-під Корецького, вважав росіян братами, а самостійників, що керували в таборах, своїми ворогами. Прошу повідомити, як і чим можу вам допомогти".

Відразу видно Хому по халаті.

Юл. Мовчан

КАТИН—ВІННИЦЯ

Хоч більшовицькі злочини над повеленими народами вже кілька тижнів чин "сенсаци" для американського громадства, проте теперішнє прослідження конгресовою комісією в Вашингтоні катинської масакри виявило такі факти, повз які байдуже не могла пройти навіть американська, не голода на подібні сенсаци, опісля, і це не випадково. Во хоч про червоний терор американська преса, радіо і т. д. багато говорить і пишуть, проте катинські переслідування — це, здається, перший випадок в Америці, коли справою тих звірств зайнялися безпосередньо урядові кола Вашингтону, зайнялася Конгресова комісія, а не приватні чи напівприватні організації, які, мовляв, можна і не можна вірити. Крім того, в ролі свідків більшовицьких звірств виступають не люди, які складають свої свідчення на підставі якихось переказів чи здогадок, а явочні свідки, особа, які особисто переживали і бачили ті злочини.

Як відомо, першим, хто підніс справу злочинів в Катинському лісі (біля м. Смоленська), де впродовж десяти короткого часу було вбито понад 11 тисяч польських офіцерів, були німці. Але цікавим є те, що про цей злочин німці по-

відомили світ не відразу, тобто не влітку 1941 року, коли Смоленськ і околиці вже були в німецьких руках, а лише через два роки, тобто, 1943 року (подібно як і про масакру в Вінниці). Звичайно, таке довірчє співіщення проголослення тих злочинів поновлювалося не тим, що, німці перетили "не знали" про ті злочини як це твердили німецька пропаганда. Пізніше, тобто, 1943 року та ж сама німецька пропаганда повідомляла, що як в околиці Катині, так і в околиці Вінниці було багато наочних свідків тих нечуваних навіть в наші "цивілізовані" часи злочинів. Тому, німці певно знали про ті масакри вже в перші дні окупації тих теренів — в цьому не може бути жодного сумніву. Однак, гітлерівцям чомусь не залежало зразу ж повідомити про це світ. Можливо пояснювалося це тим, що німці або підбирали для такого розкриття найбільш відповідний і корисний для себе момент, або, можливо, це сподівалося якось договоритися з Москвою і тому не хотіли заздалегідь "дражжити" Кремль. (Про спробу німців закласти сепаратний мир з СССР доводилося з післявоєнних мемуарів деяких німецьких генералів). І — хто знає — якщо б німці тоді справді вдалося поро-

зумітися з Москвою, то можливо світ ще й досі не чув би ні про Вінницю, ні про Катині...

Однак, р. 1943, коли спробу договоритися з Москвою ні до чого не довело, а німецький фронт почав тріщати, гітлерівці вважали, що їм вже нема чого тайтися з Катинським і Вінницьким злочинами, і вони їх згадали на поверхню. Проголосивши, що масакри під Катинем і Вінницею була здійснена руками московського НКВД, німці, видно, тим самим хотіли вбити два "зайці". Повернемо, цим проголосшенням вони хотіли відповідно вплинути на опінію Заходу — передусім опінію Америки і Англії, тобто, якщо не посварити західних альянтів з Москвою, то принаймні "охолодити" взаємини між ними. Крім того, проголосивши, що ті масакри були виконані більшовиками, німці цим самим намагалися відвернути увагу окупованих німцями народів від їх власних, німецьких злочинів. І в тому і в другому випадкові німецьким фашистам залежало очевидно на тому, щоб якоюсь покарати свою ситуацію на фронтах, яка з кожним днем ставала все більш безнадійною.

Німці в той час дуже багато говорили і писали про масакри під Катинем і Вінницею. В пресі публікувалося багато матеріалів не тільки наочних свідків тих злочинів і свідчень різних міжнародних медичних і правничих комісій, але подавалися також списки замаскованих осіб, устійлених на підставі знайдених документів (напр., в "Газеті Львівській", що виходила тоді у Львові польською мовою). Там, між іншим, ми згадували також не мало українських прізвищ. Широко про це навідувалося також в різних фільмах. Кожен, хто перебував тоді на теренах окупованих німцями, пам'ятає, що від часу розкриття катинської масакри, не було такого фільму, де б тижденьчик "вохеншау" не закінчувався заголовком: "ПАМ'ЯТАЙ ПРО ЗЛОЧИН В ЛІСІ ПІД КАТИНЕМ!"

Але на той час німецькі "іберменші" вже настільки залили "сала за шкуру" окупованими ними народами, що навіть вістка про Катині і Вінницю вже ні в чому не змінила і не могла змінити їхньої безнадійної ситуації. Аргументи, які в руках інших політиків і дипломатів у боротьбі з ворогом, який чинив би ті злочини, безумовно могли б відіграти колосальну роль — в руках гітлерівських бандитів не тільки в чому не покарати їхньої ситуації, а, навпаки, здається, це тільки погіршила її. Чому? Тому, що після тих варварств, які чинили німці впродовж 4-х років війни, німецька пропаганда не користувалася вже жодним довірою і то як серед народів, що були в сфері німецької окупації так і тих, які перебували поза тією сферою. Іншими словами, опінія світу була такою, що ті злочини — то справа рук самих німців, і більш нікого. Зокрема такої думки була більшість самих поляків, які, зрозуміло, справе Катиню була особливо болючою і трагічною. Навіть згадувані вже різні досить авторитетні і, треба думати, цілком об'єктивні і висновки, міжнародної комісії, яких німецька влада радо допускала до місць заповідного злочини, не могли змінити ситуації. І лише люди, які довгі роки жили під більшовицькою диктатурою і знають ту дійсність не на підставі різних оповідань, а з власних переживань, були ті люди, що катинський злочин — це такі справи більшовиків, справа москов-

Пателеймон Куліш.

Пателеймон Куліш

(До його перекладу ніської діяльності)

П'ятдесят п'ять років тому, 14 лютого 1897 року, помер великий український письменник і поет, невідомий діяч на чолі української культури Пателеймон Куліш.

Куліш — видатна постать в історії українського народу. Його діяльність була така багатогранна, що немає такої діяльності з української культури, куди не заглянуло б пильне око Куліша. Він був не тільки видатним українським письменником, але й таким етнографом, істориком, критиком, перекладачем, публіцистом. Кожна діяльність Куліша — то величезний вклад в історію української культури.

Зокрема українська література в особі Куліша має великого могомана доби, що після Шевченка зайняв провідне місце в боротьбі за кращу долю українського народу. "Чи мені по тобі сумом сумувати, чи твоєю роботою брати докінчати", так писав Куліш на смерть Шевченка, без вагання заявляючи: "Докінчаю, брате, докінчаю".

Вся творчість Куліша просякнута високою ідейністю, бажанням щастя України, хоч в діяльності його не раз проявлялися бурхливі, суперечні — протилежні погляди, що формувалися в умовах нашого національного лихоліття. В боротьбі за кращу долю українського народу Куліш використував містичне слово. Ось він сам пише про це:

"Кобзо, ті наша утіхо єдина... Поки прокинеться сонна країна, Поки дідється спосіб весня, — Ти нам по хатах убогих давай".

Людина широкого європейського освітлення, Куліш не обмежував власним літературним надбанням. Він виводить наш народ у світ, розкриває двері до краєвих класичних зразків світової літератури. В цьому велике значення перекладницької діяльності Куліша. Численні його переклади іноземних класиків — Шекспіра, Гете, Шіллера, Байрона, Міцкевича були й залишилися видатним явищем в українській літературі. Куліш паршив відчув потребу в них. Він один з перших відійшов від тієї національно-провінційної в культурному відношенні обмеженості, що тоді панувала на Україні.

Разом з тим Куліш ставив перед собою ще вище завдання — піднести українську поезію, українську мову в рівень з іншими європейськими поезіями й мовами, ввести українську літературу у всесвітню літературу. У "Слові до Німців", що ним починається збірка перекладів "Позичена Кобза", Куліш пише так:

ського НКВД.

Але злочин під Катинем в даному випадкові нас цікавить не тільки як злочин сам по собі. Історія більшовицького панування в СССР знає більше подібних злочинів, хоч про них знають моє далеко не всі народи по цей бік "залізної заслонки". Вашингтонське прослідження катинської справи між іншим виявило ще одну дуже важливу річ, про яку варто б нам всім дуже добре пам'ятати. А саме:

Як коротко вже згадувала наша газета, під час останньої війни в німецькому полоні перебував також теперішній командувач

"Чи пиймуть же то нам поважні Німці віри, Іщо мова з мов була не в них, а в козаків, Іщо й трубадурів їх вшавлялі трувірі Повчались мусья б у наших земляків, Коли б нам Польща шкід своїх не споруджала І змалку нам смаку письменством не пошувала".

І далі звертається з такими словами:

"Оце ж тепер усе, поважні Німці, знайте, Іщо джерело нове живить наш руський дух... Нам кобан славної ласкаво позичайте:

Не буде вам воля тонкий терзати слух. Дозвольте взяти й нам ваші високі тони, Ачий і в нас серце озвучується міліони

На голос голосний великих козарів, І мови нашої і розуму царів".

Другий чинник, що відіграв роль для піднесення української нації, — це переклад Святого Письма. Куліш не міг обійти цієї важливої діяльності праці для українського народу. Перекладом Святого Письма він надавав великого національного значення. У статті "Гадки при святкуванні восьмих роковин Шевченкової смерті" Куліш писав так: "Ось бо стоїмо вже в дверях нового періоду боротьби України за своє людське і народнє право. Вже появилася вірна преса початок нового твору немирного духу українського — початок Святого Письма. Незабаром увесь християнський мир довідається, що є на світі нова сім'я християнська... Не зникли без сліду ті завізяті, що оборонили Польщу від азійської хижої сили проті, поки Польща почала від неї гаряче оборонятися та з ворогом християнства на своїх оборонців змовлятися. Не розсталися вони ні в ляхів, ні в московських елементі, заховали живи пам'ять про свою славу в давній Європі славу, заховали свій світогляд, серед наплыву двох цивілізацій, — не забули той мови, що дала гасло до боротьби з величезним ляхівським панством, і зоставили пожиттєвий голосок поезії на всю долю йніну".

Ще виразніше й конкретніше пише Куліш про значення Святого Письма ось у цьому місці: "Отже, народного духу не впасти ніяке деспотство. Почало Святе Письмо печататися по-українськи вві Львові, і вже появилася ознаки симпатії до цього твору у цивілізованих народів. Це єдиний плід гайдамацтва українського. Коли не знали ляхів політики українців за жаром, як вони задоволили в Шведичкову козбу, то може визнають їх тепер, як вони з'являються, осяяні "Божим словом". Куліш згадував навіть Шевченка за те, що "здавна голубив думку про Святе Письмо у своєму великому серці".

В перекладі Святого Письма Куліш убачав, що й іншу користь для нації. Це був легальний спосіб обороняти рідну мову, що була під заборону царських указів. У відповідь на заборону Куліш став на шлях Спасителя, виконуючи Його заповіді: якщо гонять в одному місці, треба йти в інше місце. І річ це, і отим "словом Божим" допомагає народі спасати рідне слово.

Куліш не відважувався сам братися за переклад Святого Письма, хоч і знав добре мову — нові й старі. Усвідомлюючи величезну відповідальність праці, він запросив до співпраці жра Пулюю, що саме тоді закінчив богословські студії в Відні.

Після довгої й напруженої важкої праці остаточно дідлов друком Новий Заповіт 29 жовтня 1880 року. Далі провадилася інтенсивна праця над Старим Заповітом. Але поява видання цілої Біблії Куліш не дідкався. Після його смерті Пулюй сам уже погубувався, щоб не дати пропасти праці свого приятеля.

Треба сказати, що, перекладаючи Святе Письмо, Куліш виявляв величезну працездатність і силу волі. Хоч пожежа, що сталася в селі Мотронівці, де жив Куліш, знищила переклад, Куліш вдруге заходився перекладати. Та смерть перервала цю важку працю. Далі докінчував її письменник І. Нечуй-Левицький. Правне видання Біблії вийшло з друку в січні 1904 року.

Нині вже готується до видання новий український переклад Біблії. Але не втрачій досі й Кулішів переклад. Історія вже оцінила заслуги Куліша. Його ім'я на службі нашім країнам та нашому повеленому українському народові.

Віктор Приходько.

СІМ ЛІТ ТОМУ...

(Уривки з щоденника).

2)

Сьогоднішній день почався у нас, на Зіслоні, трохи незвичайно. Вставши в 8 годині ранку, я побачив з вікна, що в "Литовському блоку", (де мешкають литовці), ходять від дому до дому озброєні американці, а кого зустріють на вулиці, — легітимують. Швидко позвонили до нашого мешканця, і у нас опинилися п'ять американських воїнів, правда, в супроводі нашого проєктора УТГІ — Романа Димінського, як господаря блоку. Вони перевірили у всіх нас документи, а також переглянули речі.

Яка була мета цієї ревізії, — точно невідомо. Можна думати, що шукали американських речей, які частенько американські воїни збувають за "шматок", а також предметів "чорного" торгу (мука, сало, цукор і т. д.). Крім того, забирали незалежних політичних осіб. В деяких місцях знайшли навіть зброю. Для нашої оселі ревізія перейшла до сьїт щастливо, все ж кілька людей взяли з собою — то з привою більшої кількості муки, що знайшли, то це задля чогось.

Подібні ревізії в окупованій країні — річ нормальна, все ж робить це неприємне враження: нагадує, що ти — підневільний і, при всіх демократичних гарантіях, все ж таки якийсь чужинець. Ді-Пі, це щось і ще щось, але не вільний громадянин у своїй вільній країні... Зокрема наше положення неприємне ще й тому, що всі ми — т. зв. "депортовані особи" знаходимося на утриманні УНР-и. Ото, кожної середи ми, Ді-Пі, мешканці оселі, забираємося до гошники, портфелі та торбинки й газетний папір та йдемо на роз'їзний пункт нашої оселі за такими "придлом". Дістаємо звичайну муку, крупу, горох, фасольову чи горохову зупу в порожніх тарілках, трошки цукру, трошки сьмальної оселі ревізія перейшла до

віть дріжджі на печиво хліба. Дістаємо також цигаретни, часом чило, а часом і чоколаду. Крім того, щотижня, або раз на два тижні дістаємо х. зв. "пачки", себто Кер-пачки Червоного Хреста. Це ті пачки, що залишилися після війни і призначалися для воїнів. В кожній такій пачці бувас 15—18 різних бляшаних корбочок з продуктами: сир, маргарина, сардинки, м'ясе консерви, цукерки, цукор, а навіть "лігули" вітаміни. Правда, одна така пачка видасться на 4 особи, так, що припадає того всього не так багато, ну — а все ж не можна покаркитися, що голодуємо. Що ж торкається до "совєтських людей", що перейшли сувору школу, де держава тільки брала та збирала, і нічого не давала, то ді УНР-иська акція здається їм якось малюпою з неба... Однак треба сказати, людина — давнє сотворіння і наші люди, замість дикувати УНР-и, найчастіше п'ють та нарікають. — Ось бачите, — кажуть — того тижня дали по 6 дека сьмально, а цього тижня — вже по п'ять. Куди ж воно йде? — Або: та клята УНР-а привчила нас до булки (нам віддають дуже гарну білу американську муку), — то як ми потім будемо їсти чорний хліб?!

В оправданні таких нарікань можна лише сказати, що вони виявляють не так невдоволення УНР-ою, як радше досаду з приводу того неформального статусу, що, ось, доводиться "жебрати". Для нас, старих емігрантів, ця "благодать" від УНР-и теж є несподіванкою. Ми до цього не звикли. Коли ми прийшли на еміграцію 25 літ тому, після захоплення влади більшовиками, то наші ніхто не опікувався (на початку лише мали від Американської "ЛМК-и" трохи ризи і старого одягу) і ми відразу мусіли собі пробиати дорогу твердим працею серед тяжких умов і чужих людей. Шодо акції "УНР-и", то вона теж не вічна: кажуть, що буде не 1 березня 46-го року, а далі треба буде йхати кудись на працю.

3. січня 1946 року, м. Регенсбург. Ось іще один новий рік на еміграції! — 1946-й!... Колись хтось буде писати історичні романи й буде мати цікаве "тло": заснижена Україна під Совєтами, напівобгорілі села тонуть в глибких снігах...

Сутеніє, спускається на землю тихий Святий Вечір — у хатах тепло, на столі парув борці з вухам і смаженим рибом... Але... що це? І махнув сто літ нашої оселі — мгр. 3. Він вертає-

назад! Так міг писати Квітка Основ'яненко за суворого режиму царя Миколи 1-го, коли була кріпачина і коли Україна жила все ж у десять разів краще, ніж тепер. А тепер діється на Україні те, про що поново у всіх часописах: грабування, депортації, заслання. Найкраще — на еміграції. Але й тут, — в Регенсбурзі, Мюнхені, Аугсбурзі та Кауфбюргі наші люди трусять, що прийдуть совєтики в асисті байдужих представників американської демократії й заберуть у теплушки й повезуть у залізничних вагонах у місця, "не столь отдаленні", вихидаючи час до часу з вагонів замерзлі трупи...

Така дійсність! І коли починаєш ближче приглядатися та цікавитися нашою "оселею" і нашою УНР-ою, що мала дати й забезпечити нам спокій, людське життя й відповідний відсію той війни і безконечних мандрувань, то починаєш міркувати: чи не понапав ти у якусь більшовицьку пастку. І, справді! Нашою оселею керує щось вісім УНР-иських урядовців і між ними троє з явними совєтськими симпатіями. Навіть більше: наші люди міркують — чи це тільки "симпатії" чи це гірше?!

Сьогодні зустрів по с д а н к а нашої оселі — мгр. 3. Він вертає-

ся щойно від якогось вищого УНР-иського чинника, у якого був, разом з литовським представником, в імені всіх національних комітетів нашої оселі (українського, польського, російського, білоруського, литовського, еспанського та латвійського). І той чинник заявив досить просто, що вони все ж мусять вишукати по таборах "совєтську еміграцію", фольксдойчів, райхсдойчів та бундівських СС-ів, щоб припинити їм допомогу, а совєтську еміграцію вернути до дому, в порядку виконання "постанов" Ялтинської конференції. Вернути додому! І люди абсолютно не розуміють, що вони відсилають людей на смерть, а коли розуміють, то ще гірше! І головна трагедія: що це роблять представники тих держав, які воювали во ім'я демократії та гуманності і тепер судять в Нюрнбергу людей за злочини проти гуманності!

Такі то "курйози" сучасної дійсності... (Далі буде)

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашім країнам та нашому повеленому українському народові.

ПІДТРИМКА САМОВІДДАНИХ!

Над українським давнявном у Нью-Йорку падає запах фарби. Верто літає на другу есено між дев'ятю і десятию вулицями — щоб цей запах виразно вдарило в ніс, ще дужчим етас він, коли завернути по восьмій вулиці і підійти до третього есено. Річ в тому, що українці прикрашають і вишукують свої домішки: художники з Літературно-мистецького клубу, заліпані фарбою і стомилені, але задоволені переможно оглядають стіни другого поверху, який вони перебрали від російського клубу — "Витязь". Не знають, як подивити проробляв цей витязь у Нью-Йорку, але ясно одне — авіаційний етас він не брався вичинити, і це тепер припало на долю українським маларам.

На восьмій вулиці в числі 1. з не меншим старанням і пильністю вимахують пензлями пластуни. Не по якомуся там полотні, а такі знову по стінах — обчищаючи домішки, яку вони наразі матимуть самі для себе, не нальотами, не прихвощем, а справжніми і солідними господарями.

ПЛАСТ має ту прикмету, в своїй виховній роботі, що принає пластуни бути добрими господарями і самостійно робити більшу частину того, що потрібно для їх праці.

Але пластуни ще дещо не можуть зробити одного — не можуть раз-два зробити мільйонерами за найкращою американською традицією. Можливо, що колишні вихованці Пласти, ініціатива, яку в них підтримує, спокійна витримка і відвага допоможуть не одному пластунові добитися успіхів на американському терені. Але до того часу треба ще дожити, дожити, і треба, щоб до того часу Пласт мав змогу продовжувати своє виховання молоді.

Створене недавно Т-ро ПЛАСТ-ПРИЯТІ і намагастесь підтримати цю ініціативу пластуни і якщо не зробити Пласт мільйонером, то бодай дати йому змогу утримувати свою домішку, обладнати її, придбати книжки до бібліотеки, гри для новачків, а також трохи стільців і лавок, де б ці поважні майбутні громадяни мали змогу сидіти, коли провадиться розмови чи навчання гуртка.

Здається, дуже малі бажання, цілком справедливий, обмежені до безперечної необхідності і, можна сказати, обмежені до крайності. Дякуючи пробавам ПЛАСТ-ПРИЯТІ в тій членській внесок тих громадян, що стали його членами. Але — і тут дійсно треба хіба піднести руки вгору і волати з розпачу — дуже мало поміститься серед багьків ентузіазму, коли треба не тільки хвалити працю Пласту, але і підтримати його роботу акуратним сплатчуванням внеску до ПЛАСТПРИЯТІ. Тимчасом, ПЛАСТПРИЯТІ склав план, щоб батьки мали якнайменше клопотів, сплатчуючи свій внесок: вони навіть не мають труднитися приходити до домішки і сплатчувати гроші; до них придуть спеціальні пластові збірники. Все, що від них потрібно — це заявити, що вони хотять стати членом ПЛАСТПРИЯТІ — чи сказати це при зустрічі комусь із членів чи просто кинувши картку на адресу Пласту — І. Сант Маркс Плейс.

Тим більше, що одною домішкою для занять гуртків не може Пласт обійтися — для старших хлопців і дівчат потрібно ще і спортивної залі, де б вони могли пробавитися в пінг-понг, послушати платівки, поспівати, навіть танцювати. Як справа стоїть зараз, то велика частина молоді вибрас за батьківських кишень не

ної батьки кидають цим юнакам кводри на мандри по цинах, більярдині і підозрілих спортивних залах — замість того, щоб витратити ті самі кводри на створення української залі, де були б і спорт, і пісні, і музика, і гри.

Наша молодь не розпещена великими вигодами чи розкошами. Вона вміє сама допомогти собі, створити щось, — і любить процес творчості не менше, ніж досягнення. Але вона мусить із чогось почати — і дати цей початок з обов'язком батьків.

Нью-Йорк має свій Пласпряті — і ньюйоркські батьки повинні створити той найменший зародок спільного життя молоді, який не може існувати без домішки.

Праця художників і взагалі Літ.-Мист. Клубу вже оцінена, — і с багато прихильників, що вважають своїм обов'язком підтримати його матеріально, бо вони знаходять там і розвагу і працю для розуму, і можливість провести час у товаристві добрих знайомих і друзів. Те саме мусимо створити і для нашої молоді. Літ.-Мистецький Клуб не розвивується в один день — майже рік доводилося першій Управі тягнути з тижня на тиждень в смердючій і тісній залі. Але дотягнути і витягнути. Тепер треба те саме почати і для молоді — клуб молоді при Пласті, — домішка для нього, гроші, підтримка, вигадка, ініціатива — всього цього чекас наші молоді від нас — і це ми ПОВИННІ їй дати.

Л. І.

КАТИН — ВІННИЦЯ

(Закінчення зі сторони 2)

американських збройних сил в Кореї, тепер генерал а тоді майор Ван Вліт. Його та кількох інших американських та британських офіцерів, що були в німецькому полоні, німці перевезли на місце злочину в Катинському лісі, і дали їм всі можливості наочно перекопатися та перевірити його. Але ці офіцери, що з цілою душею ненавиділи і намагалися знайти бодай найменший доказ, який послабляв би німецькі твердження, не тільки не змогли знайти такого доказу, але змішени призначити німцям повну рацію.

І ось, негайно після звільнення з полону (гравень, 1945) Ван Вліт подав своєму командувачу відомості про Катин. Як вже подавала "Свобода", він був перевезений літаком до Вашингтону, і там в Пентагоні в генеральному штабі приготував відповідний звіт. І тут виявилось, що той звіт не тільки відразу було заховано до "дуже секретних" (тап секрет), але і самому Ван Влітові наказано триматися абсолютної мовчанки в цій справі. Тому, і американська преса, і радіо вже ПІСЛЯ ВІЙНИ, отже, коли західним альянтам, здавалось би, вже не повинно було б аж так залежати на московському союзникові, дали автоматично повторювали твердження совєтської пропаганди, що катинський злочин поповнили німці. Мало того! Тепер виявилось, що ті "тап секрет" документарні звіти Ван Вліта взагалі десь "зникли" з архівів державного департаменту і генерального штабу, чи, точніше, його розвідувального відділу...

Крім того, як подас колишній американський амбасадор у Варшаві Артур Біліс Лейн у своїй документальній статті на сторінках "Ді Амєрікен Ліджен" (офіційний орган Американського Леґіону) за лютий місяць, американський уряд вже в 1943 році мав точні документарні докази боль-

шевського злочину в Катинському лісі...

Варто б тут ще нагадати і про те, що не інакше як з наказу "офіційних західних альянтів, справа Катинського злочину свідомо не була порушувана і на Нюрнберзькому процесі в 1946, хоч як підсудні так і свідки хотіли говорити і про ту справу... Зрештою, той факт, що як тих, так і багатьох інших німецьких воєнних злочинців було обвинувачено в чому тільки хочете, але не в злочині під Катинем, також може свідчити, що альянти знали і знають, хто є справжнім винуватцем того злочину.

Виходить, що тоді, коли комусь "вигідно" — тоді можна помилуватися на гуманність, на міжнародне право, демократію і т. д., але коли це для когось "не вигідно" — тоді можна збувати мовчанкою такі злочини, як Катин. Та тепер, оскільки справа Катина вже виринула на поверхню, наші українські організації, а, зокрема, таким як Конгресовому Комітетові і ДОБРУ-Сові (Демократичне Об'єднання Бувших Репресованих Українців з-під Совєтів) треба було б також підняти і справу більшовицького злочину біля Вінниці. І там була замучена сталінськими людодержерами приблизно такаж кількість невинних (українських) людей (переважно селян) як і в катинському лісі. На еміграції ми знайдемо не мало людей-очевидців, які охоче (і то певно навіть без масок!) свідчитимуть про той, хоч далеко і не єдиний, факт московсько-більшовицького народоубивства в Україні.

СТАВІТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИ СПІВВІСЛАДНИКАМИ 12-П'ЯТИ МІЛІОНЕРОВОГО МАРНА ОРГАНІЗАЦІ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Гренд Ратіс, Міш.

Протисовітська Маніфестація.

Нечисленна українська група в Гренд Ратіс включилася також у протисовітську маніфестаційну акцію, що проходить тепер по всій країні. З огляду на невелике число місцевих організованих українців — спеціально для переведення тої маніфестації створено Комітет складений із представників місцевих українських організацій. Комітет запросив до співпраці і співістачі місцевих литовців та лотвишів. Спільний протисовітський мітинг відбувся в салі місцевої організації лотвишів дня 26. січня 1952. р. Місцеві американські часописи помістили перед зборами декілька заголовок. Від американців говорив голова місцевого Комітету "Походу за Волю" п. Томас Стаффорд який передав зборам жалю мейора міста, що з огляду на конференцію в справі безробіття, яка відбувалася в Дітроїті та затяглася поза передбачений час, не міг він бути на зборах та висловити задоволення привіт. ту. Пр. Стаффорд зазначив зборам, що американський нарід бажав свободи не лише собі, але й усім поневоленим народам й закликав прихильно до підтримання своїх особистих та партійних амбіцій загальної справи — звільнення Рідного Краю. Головин бесідником вечора був відпущник УКК проф. вейнського університету, Д-р Степан Мамчур. В своїй вичерпуючій, вичолошеній в переконливий спосіб, промові, — Д-р Мамчур затронути рівнож справи, що обходять усі поневолені Московські народи, з'ясував положення України під більшовицьким, загрозю за боку білого російського імперіалізму, та представив російський комунізм, як загрозю для світу, між іншим також для Америки. Він звернув увагу, що поневолені Московські народи та їхня американська іміграція, с союзниками ЗДА в боротьбі з комунізмом й через те заслугоють на всебічне попєрти. Промовляти також представники лотвишів та литовців. В одному з місцевих часописів появився обширний звіт з віча, в другому коротка загдка.

Згадаємо віче було дальшю спробою спільного виступу різних груп новобрибулх імігрантів — на протибільшовицькому фронті.

Д-р Роман Верес.

Маямі, Фла.

Під кінець 1951 і з початком 1952 р. дещо пожвавилася громадська праця в Маямі. Після ширших Сходин в листопаді м. р. в справі Укр. Конгресового Комітету, про які вже була загдка у "Свободі", відбулася с. з ініціативи місцевих відділу Укр. Конгр. Ком. зустріч Нового Року.

Метою цих Святочних Сходин було зібрати гроші на закуп книжок про Україну в англійській мові та подарувати їх бібліотечі міста Маямі, щоб і тут на цьому південному кінці ЗДА американці знали про нас від нас самих, а не черпали фальшиві і тенденційні відомості про Україну з російських чи польських джерел. Тому й не диво, що така велика і шляхотна ціль притягнула на це свято понад 40 осіб. За спільним столом засіли свідомі громадяни старої і нової еміграції, як лицює членам однієї родини.

Святочне зібрання відкрив молитвою і промовив о. Мирон Созанський Ч. І. Н., якого вислали до нашої громади оо. Редємптористи з Нью-Йорку на час свят Різдва, Нового Року та Йордану. За гроші, які осталися після покриття видатків з'явлених із святом, закуплено 11 книжок в англійській мові про Україну, які в найближчих днях будуть передані до міської бібліотеки. Окрім цього рішено закупити ще один такий комплект книжок і передати їх

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК В СПІА В СУБОТУ, 16. ЛЮТОГО 1952 Р.

о 7-й год. ввечері, в приміщенні Літ. Мист. Клубу 149 Second Avenue, New York City.

КОНФЕРЕНЦІЯ КНИГОЗНАВЧОЇ СЕКЦІЇ УВАН

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ:
1. М. ПАНКОВ: Вілоруське книгознавство на еміграції.
2. Ю. ТИЩЕНКО: Українські Книгарні до 1917 р.
Вступ вільний — Прохання не спізнюватися.
Керівництво Секції.

НАНТИКОК, ПА. І ОКОЛИЦЯ!

ВІДІЛ Ч. 319 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

— влаштує: —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

В НЕДІЛЮ, 17. ЛЮТОГО 1952 РОКУ

о год. 5:00 ввечір

В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ св. НИКОЛАЯ Hanover & Greene Sts., Nanticoke, Pa.

НА ЗБОРАХ БУДЕ ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР УНС Н. Г. GERMAN

Тому запрошуємо на ці збори всіх членів сусідніх відділів У. Н. Союзу. Запрошуємо теж і тих громадян, що ще не є членами У. Н. Союзу, а цікавляться громадськими і Союзними справами.

УРІД ВІДІЛУ Ч. 319.

Зміни в іміграційних та натуралізаційних законах

Коли 82-гий Конгрес у січні повернувся на другу сесію, він мав розв'язати кілька важливих законопроектів щодо іміграції та натуралізації, запропонованих ще наприкінці першої сесії. Серед них був проєкт, що його подав ньюйоркський сенатор Лімен, і підтримавши чотирнадцять іншими сенаторами, принаєжними до обох партій. Цей проєкт (С. 2343) має на меті ґрунтовно переробити іміграційні та натуралізаційні закони і Злучених Держав і адоконаліти їх так, щоб можна було зреалізувати невикористані іміграційні квоти, уникнути расового дискримінаційного підходу й надати позаквотних прав багатьма громадяни ЗД, сиротам та чужинцям, що служили у війську ЗД.

За цим проєктом система квот, запроваджена 1924-го року відповідно до кількості людності ЗД у 1890-му році, буде зміненна так, щоб дати змогу приймати до ЗД усім людям відповідно до квотної квоти, а саме 154,277 осіб річно. Бо досі понад третина цього числа, а саме 65,721 річно призначена для в'їзду людей британського походження. Крім того, великі квоти призначені для осіб, що народилися у Франції, Ірландії та в інших країнах Північної та Західної Європи. І саме квоти для цих країн досі були не повністю використані. І навіть більше, як сенатор Лімен зазначив, пропонує срий проєкт, — Нема надії, щоб вони були колинебудь повністю використані.

Тим часом дуже малі квоти дано для осіб з країн Східної та Південної Європи й вони надто неперезапанені. Особливо це стосується до італійців (5,677), греків (23,10) і людей, що народилися у країнах за залізною заставою. А ці квоти використано не тільки повністю, але й дуже часто на багато років наперед, бо майже для всіх імігрантів, допущених сюди за актом про Переміщення Осіб, використано саме квоти, призначені для країн їхнього походження.

Новий закон, що його запропонував сенатор Лімен, передбачав з'єднати невикористані річні квоти й приділити їх, незалежно від державної принаєжності, для: 1. родичів чужинців, які легально перебувають до ЗД; 2. для осіб з ньюйоркської еміграції, особливо потрібних для ЗД; і 3. для осіб — жертв релігійного чи політичного переслідування.

Проект полекшить в'їзд роза квотною 1. батькам американських громадян; 2. сиротам, привезеним сюди для адоптації (усиновлення) американськими громадянами; 3. чужинцями, які служать чи служили в американському війську, їхнім жінкам і дітям до 21-го року.

Проект передбачав також виправити несправедливість щодо жінок. Наприклад, досі існують переваги для чужинко-жінок американських громадян, але не для чужинців-чоловіків американських громадян. У новому законі передбачається зробити відповідні зміни.

Ще важливіші зміни мають покласти край несправедливостям щодо расових упереджень. Досі наші іміграційні закони зачиняли двері для деяких східних народів. За новим проєктом закону всі країни матимуть бодай мінімальну квоту.

Проект також передбачав видавання дозволів на в'їзд до ЗД колишнім членам тоталітарних партій чи організацій, які зможуть довести свою відданість демократичним принципам, а також особам, що були членами цих організацій раніше, ніж вони дійшли віку 16 років. На думку Генерального Прокурора дозволів на в'їзд таким особам не пошкодять інтересам Америки.

Новий закон також зміцнює Апеляційний відділ і охороняє права окремих осіб у випадках виключення чи депортації чужинців.

Усі ці пропозиції зроблено під тиском добродійних і цивільних та релігійних організацій, які вважають, що американські іміграційні закони не мають давати тільки за інтереси Америки, а й проводити в життя американські традиції щодо свободи азилу та інших гуманітних традицій цієї країни.

Академія закінчилася українським гімном.

Сарах Штернберг.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

УВАГА! НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯ! УВАГА! ПЛАСТОВА СТАНЦІЯ НЬЮ-Йорк ПРИ СПІВУЧАСТІ ПЛАСТПРИЯТІ

— влаштує: —

В НЕДІЛЮ, 24. ЛЮТОГО 1952 Р.

від год. 2-го до 7-мої ввечері

В ПРИМІЩЕННІ АКАДЕМІЇ СВ. ЮРА,

712 Схід 9-та вул., Нью-Йорк.

ВЕЛИКУ ДІТОЧУ МАСКАРАДУ

для пластового новачства та всієї дітвори.

Вступ для дітей і дорослих 50 центів. Буфет у заріді Пластпраті.

— влаштує: —

P.V.T. NICHOLAS MINUE POST

Відділ 1260 Американського Леґіону

Відділ 7 Українсько-Американських Ветеранів

— влаштує: —

ДОБРОДИЙНИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 16. ЛЮТОГО 1952 Р.

(SATURDAY, FEBRUARY 16, 1952)

WEBSTER MANOR

119 East 11th Street, New York City

Музика ПОСИФА СНІГУРА і Його Оркестру.

Початок 9. ввечері. Вступ \$1.25

— влаштує: —

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

появлятиметься як окреме недільне видання "Свободи", починаючи від 1-го березня 1952-го року.

Негайно вислужою замовлення заповнити існування і розвиток цього тижневика.

В тій цілі виповніть подане вилзу оголошення, вквіт його та перешліть на адресу "Свободи":

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури. Одночасно послілаю передплату на тижневик в сумі \$.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище

Адреса: (№ & Street) (City) (State)

(Date) (Signature)

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВ. "ДНІСТЕР"

BRANCH 361 U. N. A.

— влаштує: —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 16-го ЛЮТОГО 1952 Р. в годині 8-ій ввечері до ранку.

в залі Chateau Garden, 105 East Houston Street

(Corner 2nd Avenue) NEW YORK CITY

Дохід призначений на хворих членів Товариства та члєстину на будову Українського Народного Дому в Нью-Йорку.

ПЕРШОІРЯДНА МУЗИКА

MILTON OLEKSON

AND HIS RECORDING ORCHESTRA

Квитки можна набути кожної середі ввечері від 7. до 10. год. в Церковній Залі св. Юра, 28 Іст 7-ма вул., Нью-Йорк, Н. Й., де Товариство збирає також вккладки.

Доїзд собою: Independent train F to 2nd Ave., Station Trains I.R.T. & B.M.T. Change for F 3rd Ave., L to Houston Street.

ВСТУП \$1.50

Управа Товариства просить все Українське Громадянство до участі. Буфет під зарядом "Дністра".

— влаштує: —

— влаштує: —

— влаштує: —

— влаштує: —

— влаштує: —

— влаштує: —

— влаштує: —

— влаштує: —

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

(ЛІСТА Ч. 34 по день 22. січня 1952.)
(Докінчення).

НЮ ЙОРК:

Рослин Гайт: Майк Мадараш \$5;
П. Вендерс \$3.
Шиффанд: Іван Забродський на ко-
ляду \$15.
Спеоні: Макс Хоміцький \$10.
Савт Гемстед: Петро Кучко \$10.
Стейн Аленда: Василь Пудя на ко-
ляду \$10.
Сиракіо: Відділ УКК-ту з коляди
\$ 427.
Трой: М. Олексій (коляда) \$1.
Вест Бронкс: Н. Мондрік коляда \$1.
Понкерс: Теодор Коуц \$10; Вар-
вара Цюрик \$5.

ОГАНО:

Александрі: Володимир Фенін \$5.
Акрон: Гаврило Кост \$10.

ПРАЦЯ

КНИГОВОД — ЖІНКА

з досвідом або без досвіду
5½ днів в тиждень.
Головний офіс після 10-ї год.
15-25 Whitehall Street
близько S. Ferry — ким. 210.
NEW YORK, N. Y.

РОЗШУКИ

ОРЕСТА МАРКА, ур. 12. травня
1905 р. в Гошані, просимо негай-
но зголоситись особисто, чи листом
до канцелярії ЗУАДХ. Хто знав би
адресу ОRESTA МАРКА, просимо по-
дати її на нижню подану адресу ЗУ-
АДХКомітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE Inc.
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa. U.S.A.

Пошуку свого рідного брата Олек-
сандра Широк, ур. в селі Рогіно, пов.
Яворів, який в роки 1950 перебував
в таборі Д.П. Експерименту, в Німеч-
чині, зона англ. Вістку від нього чи
про нього прошу слати на адресу:
Mr. Antin Pirozek, 67 N. 7th Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Пошуку свою сестру Антоніну
Салія, котра виїхала до Англії 1948
р. з Німеччини, Етлінген. Голосити
на адресу: Emilia Salij (замуж.)
Babsky, 72 N. 7. St., Brooklyn 11, N.Y.

Пошуку своїх рідних із роду ДО-
РОЖКО. Прошу об'язати на адре-
су:

LUBA DOROSHO,
114 Page Ave., Jackson, Michigan USA
Інші часописи прошу о передрук.

ХТО з абитурантів Української Ака-
демії Гімназії у Львові з року
1933 живе під цим пору в Злучених
Державах, звольте зголоситись на
адресу:

MICHAEL LUKA,
25 Sykes Street, Sykesville, Pa.

Пошуку ДАШКЕВИЧА сина Григо-
рія і Анастасії Дашкевич. Пере-
д відомою жінкою в Дітроні, пов.
Ліско, Галичина, опісля в Німеччи-
ні в таборі, звідки виїхав до Аме-
рики. Хто знає про нього або ви-
сам, прошу зголоситись до: Joseph
Daskewicz, 121 Mazza St. Ind. Co.
Homer City, Pa.

ВАКАЦІЇ

MIAMI, FLORIDA

МАСЛО КИНАТИ ДО ВІНАНЬМУ
Місячно або тижнево.
Пийте або їдте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th STREET
MIAMI 32, FLORIDA.

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ (РЕКОРДИ)

Купуйте в Українській Фірмі „СУРМА“.

Одна рекорда 89 цт. 12 рекордів з пересилкою \$10.00.

- 501 Заповіт. Душі мої. Хор в Україні Городовенки.
502 Ой у лузі. Гуляв чумах. Вандуристи і Хор Городовенки.
503 Ой хохоті дівчинкою. Гопак, танець. Хор і Вандуристи.
504 Арія Остапа. Арія Матері. 3 опери Тарас Бульба з орх.
104 Запорожень за Дунаєм. Карась і Одарка з орх.
105 Запорожень за Дунаєм. Карась і Одарка з орх. Ч. II.
106 Ой гот ти не вийди. І хліб нести. Вандуристи в Україні.
107 Ой не шуми дуже. Ой не шуми дуже з Наталією Полтавці.
108 Ой видно село. Стрілецька Пісня. Хор. Тишень.
109 Стукалка. Танець. Вандуристи. Баламути, дуєт з орх.
110 Дівчинка по гриби ходила. Дів. Хор. Вандуристи.
111 Запорожень за Дунаєм. Ой щось дуже загуляв. Сольо.
112 Катерина Опера. Дуєт Андрія і Катерини з орх.
113 Розп'ягайте хлопці коні. Гей нуме хлопці. Хор.
114 Зелений Кудрячок. Ой за гори. Хор.
115 Від Бережан до Капри. Стрілецька. Казав мені Батько сольо.
116 І сьогодні. Зелений гай. Пісні УПА. Бандур. Ганушевський.
117 Гей степами. Ой там під лісом. УПА Бандур. Ганушевський.
118 Ціла ціла калінонька. Півне човен. УПА. Ванд. Ганушевський.
119 Ніч така ясна. Ой не пугай пугачівку. Сольо з орхестрою.
120 Душі мої. Ой чогож ти дуже. Басово сольо з орхестрою.
121 Дударик. Ой устану я в понеділок. Хор капеля.
122 Коло млина. Хор Котка. Галішка дівочий хор.
123 Ой на горішці Хор. Над потопом прала, комічне сольо.
124 Ти мов сонце. Світять сонцю, сольо І. Слободяна.
125 Засяло сонце. В горах грім гука. Сольо І. Слободяна.
126 Вночі вітри. Дів Рухий з Наталією Полтавці.
127 Ой хмело. По той бік гора. Дуєти з орхестрою.
128 Де ти бродив. Коли розлучався джук. Дуєти.
129 Ой йав я гори током. Останній джук. Вальс. Орх.
130 Тинго, над морем. Останній джук. Ой у полі. Сольо з орхестрою.
132 Ой сад винограду. Понад садом садом. Хор жіночий.
133 Починається Божа Мати. Страшний сук. Хор.
3030 Бандура. Стелася бариньку. Хор і орхестра.
3031 Рече та стогне. Часть I і II. Хор і орхестра.
3037 Українська Суета. Часть I і II. Хор і орхестра.
3040 Закувала та сива заула. Сусідко. Хор і орхестра.
3057 Ой лопиш оброч. Коло млина. Хор дівочий.
СЕТ No. 2 12 Рекордів рекордовані в Україні \$10.00
СЕТ No. 3 Рекорди Кошиця, 10 рекордів 27 пісень 10.00
СЕТ No. 4 Рекорди до танцю, награні орх. Сигура 9.00
СЕТ No. 5 Рекорди до танцю, награні орх. Олексина 4.00
СЕТ No. 6 Рекорди до танцю, награні орх. Олексина 9.00
СЕТ No. 7 Рекорди комічні, коломий Жуківського 9.00
Пересилайте відразу Монеї Ордер або готівку, то скорше доставите.

СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА для тих, хто хотів би мати більшу кіль-
кість добрих українських платівок у своїй хаті або до розпродажу.
100 повних платівок ми продамо за \$65.00. Присилайте гроші з
замовленням або завантаж-решту заплатите C.O.D., тобто пошта-
реві при відборі. Вислано теж за границю!

Повні українські рекорди найкращі в світі купуйте в СУРМІ.
В Українській Фірмі. Жадайте оригінали. Неперероблені.

SURMA BOOK & MUSIC Co
11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

\$5: Степан Юрчак, Маргарета Маєв,
Семен Шкірпан. На коляду присла-
ли по \$2. М. Вагіра, А. Куць, А. Пін-
дак; по \$1: Дембичка, М. Дем-
бичка, Е. Р.
Савт Гольдін: На коляду М. Доло-
шницький \$1.

Іст Шікаго: Іван Ласкевич \$10.
Монроє: П. Горб на коляду \$1.
Перу: На коляду зложили по \$2:
Ф. Медик, І. Сагадальний, А. Тара-
даль, О. Тимошенко, С. Чміль; по
\$1: М. Базарний, А. Цигикало, Н.
Гребенюк, М. Козленко.

МЕРІЛЕНД:
Балтимор: По \$10: Василь Бабій,
Володимир Вілокин, Теодор Хай,
Владимир Чепельський, Роман Гуляй,
О. Андрій Ліницький, Лев Юзюк,
Оксана Юзюк, Дмитро Козак, д-р
Степан Курілас, Лисименко Яків,
Василь Олексюк, Юрій Подолас за-
мість квітів на могилу проф. Ф.
Суніського, Олексій Попик, Іван
Рад, Іван Смоляк, Сергій Солоник,
Ярослав Сухолі, Ірина Шпатура, А.
Александр Жук; по \$7: Параскевія
Хархаліс; по \$5: Роман Біляк; по
\$5: Теодора Харш, Володимир
Чорнодільський, Богдан Демичук,
Олександр Ганас.

Берлін: На коляду зложили: В. Ма-
чук \$2.30; Д. Керничний і О. Кри-
жанівський по \$1.
Центроніа: На коляду: В. Хлопик
\$3; Ф. Анкелевич \$1.
Каледж Парк: Любов Марголіс Ган-
сен \$10.
Гавсатоніа: На коляду по \$2: А. Ві-
ляк, П. Кікіс, Т. Сірко, С. Стадник,
С. Стіран.

Сейлсбері: На коляду: д-р Іван Га-
лій, д-р В. Малиновський по \$1.
МАСАЧУСЕТС:
Броктон: М. Шарон \$2.
Тротон: П. Дрей \$1.
Говелд: Микола Левицький \$10.
Сейлс: Г. Губш \$1.
Спрінгфілд: Г. Масини \$1.

МІШІГЕН:
Дітройт: По \$10: О. В. Вобровський,
Яків Солик; по \$5: О. Федір Вілець-
кий, Омелян Крушельницький; Е.
Кахнер \$1.
Кекек: Павло Микитинський \$10.
Гемтрех: Павло Вобровський \$10.
Роял Оук: Антін Задурич на ко-
ляду \$5.

МІННЕСОТА:
Чіголіа: Евстахія Круць \$10.
Міннеаполіс: Іосиф Вучак \$15; по
\$10: Дмитро Хабін, Юсиф Гресків,
Д-р Гнатів, Галина Семотич,
Т-во Запорожська Січ (385 від. У.Н.
Союзу); по \$5: Стефан Гончаренко,
Олена Томич, Іван Шимігельський.

МІЗУРІ:
Сейнт Джозеф: І. Кобзей на ко-
ляду \$1.
НЮ ДЖЕРСІ:
Байон: Іван Свинчук \$10.
Бергенфілд: Іван Горішний \$10.
Бікхейм: І. Чубинський на ко-
ляду \$1.

Джерзі Сіті: По \$25: Братство св.
Івана Христителя (270 від. У.Н.Со-
юзу), Петро Костик (1952); по \$10:
Онуфрій Попик; Н. Горішний \$1.
Лонді: Т. Скоробогатий \$1.
Нью Маркет: Стефан Тембичський \$10
(1952).

Мінніа: Український Народний Дім
\$25; по \$10: Володимир Романків,
Союз Українок 39 від. (Марія Го-
рі); по \$5: Василь Горін; по \$2: П.
Мармаш (коляда), О. Андрій Руд-
альов; по \$15: Теодор Вартич,
Петро Хомут; по \$10: д-р Петро Бо-
дальський, Андрій Вороненко, Теодор
Дмитрів, Ярослав Гнатів, Адам
Гордінський, Гіор Гурин, Онуфрій
Копей, Роман Липичак, Орест Мо-
стовий, Остап Олексійський, Павло
Петрівський, Володимир Роговський,
Микола Семанішин, Зенон Стефа-
нів, Яків Танцюра, Василь Венке;
А. Пархуч \$2.
Перт Амбой: П. Стахів на коляду \$1.

НЮ ЙОРК:
Олбані: Василь Максимік \$10.
Амстердам: По \$10: д-р Роман
Хрестовський (1952), Василь Федо-
ловський.

Професійні оголошення
Dr. J. DERUNA
128 East 86th St., New York City
Над станцією соб. Lexington Ea.
Окремі жидальні для жінок.
Ординус в будні дні 10-2 і 4-9 год.
Особливу увагу звертає на недуги
мужчин і жінок, неправильності й
ослаблення. Точні оглядини, вклю-
чаючи й перевірку крові \$3.
Покінчайте студії в Європі.

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острії й довготривалі недуги чоловіків
і жінок. Шкірні. X-Ray. Родується
жизні лікуємо без операції. Переводи-
мо аналізи крові для подружжя
дозволя. Офісові години: Шо-
ді від 10 ран до 6:45 вечір.
В неділі від 11 до 1 ввечір.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 86th St. (Kolo 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Вагрітні недуги. Fluorosceny. X-Ray
Electrocardiograph, Analysis. Переводи-
мо аналізи крові для подружжя
дозволя. Офісові години: Шо-
ді від 10 ран до 6:45 вечір.
В неділі від 10-2 ввечір.

рак, Ярослав Почанський (1952).
Асторія: Маріан Курочка \$10.
Обори: С. Волишак на коляду \$2.
Болдівська: Я. Вучай на коляду \$1.
Баталія: Анастасія Теканок \$5.
Бінгемтон: По \$10: Михайло Бойко,
д-р Володимир Вилон.

Бронкс: Іванна Бенцаль \$15 (в тому
\$5 на коляду); Роман М. Левин-
ський \$10 (1952); по \$5: Анна Сені,
Петро Шатури.

Брукліни: Запорожська Січ (325 від.
У.Н.Союзу) \$20 (за 1951 і 1952), а з
коляди \$21.10; по \$10: Андрій Явор-
ський, К. Міронюк (1952), Я. Не-
щадименко, Юрій Руденський, Вік-
тор Приходько (1952); по \$5: Дани-
ло Данилович, Антін Якіч, Генрик
Калинович (на коляду), Андрій Па-
ленський; М. Ярошкіо \$2.

Булфалло: По \$10: Юрко Варан, Ми-
кола Беднарєк, Стефан Барківський,
Павло Бубенчук, Микола Чабан, Ми-
хайло Данчак, Дмитро Дячшини,
Григор Добрикешч, Дмитро Джек,
Іван Грег, Анна і Василь Качор,
Михайло Корнєвський, Стефан Ко-
лосовський, Василь Козальчук, Ми-
кола Остапчук, Іван Панченко, Сте-
фан Поліщук, Зенон Саган, Микола
Спайчук, Богдан Станішин, Волод.
Гарасим; по \$5: Антоніо Дмитро, А-
настасія Козія, Волод. Локіевич,
Евген Луковський, Пахом Лютій,
Петро Мозик, Теодор Новоселд,
Роман Садзиль, Григорій Сарахан,
Агафія Сотуляк, Григор Сукманов-
ський, Богдан Шинілявий.

Когосе: По \$10: Михайло Крушель-
ницький, Теодор Ракочий; В. Ярем-
ко \$5.

Форест Гілл: Іосиф Галиччін \$5.
Фліппорт: Пилип Таранів \$10.
Фултоніа: П. Женіці \$10.
Гудзон: Теодор Романовський \$5.
Лаканапа: По \$10: Олена Хомін,
Стефан Хомін.

Лавренс: Козма Лазорик \$10 (1952).
Нью Йорк Сіті: Михайло Кравчук
(неприйняти допомога від Запорож-
ської Січ в Н. Н.) \$36 (1952); по \$10:
Дмитро Вільш, Роза Вільш, Богдан
Хомля, Іван Гумовський, Микола
Гарматій, Володимир Гарасим, Іван
Гарасимак, Александр Гуманець-
кий, Орест Кіос, Микола Комуніч-
кий, Іван Лазорик (1952), В. Нідза,
Іван Собенко, Осип Стецюра, о.о.
Василішин (на коляду), д-р Степан
Ворох, Григор Швайковський; по
\$5: Дмитро Гуралішин, Степан
Гринишин, Дмитро Оніщенко, Єв-
ген Савчин, Іван Собчук, Павло
Шпірчук.

Рівергед: д-р Юрій Цегельський \$10
Рачестер: По \$10: Роман Пристай
(1952), Дмитро Вірста.
Скенектеді: Богдан Давидович \$20
(1951 і 1952); по \$10: Іосиф Гор-
динський (1952), Митрон Свидер-
ський.

Спрінгфілд: о. Ярослав Скороч-
ний \$5.
Стеген Айленд: Іван Геба \$10.
Сонсейд: Микола Берк коляда \$5.
Трой: По \$5: д-р Марія Барусевич
(коляда), д-р Вавиль Федорцин (ко-
ляда).

Ютика: Яків Кудий \$10.
Понкерс: По \$10: Ілько Думин, Осія
Іванюк (1952), Валентина Іванюк,
д-р Любомир Заричкий (1952), Я-
рослава Заричка (1952).

ОГАНО:
Акрон: Григорій Фешканік \$10.
Клівленд: По \$20: Нік. Калк (за
1951 і 1952), Ст. Паливода (за 1951
і 1952); по \$10: Василь Врездун
(1952), Іосиф Пакула; по \$5: Ва-
лодимир. Пасік, Василь Тимчина;
Анна Глух (коляда) \$1.
Лорейн: По \$10: Іван Дасів, Ми-
хайло Турій; Г. Мендас \$1.
Понгстани: Василь Мельничков \$10

ПЕНСІЛВАНІЯ:
Алленшта: Іван Процик \$10; М. Се-
ваніч коляда \$2.
Елікапа: Івж. Ю. Моностерський
на коляду \$1.
Ембридж: Василь Белей \$5.
Бріджпорт: Карло Мошук \$10.
Коломбіа: д-р М. В. Король \$10.
Форд Сіті: Роман Фундига \$5.
Гавер Форд: Іван Караван \$50; Во-
лодимир Горбоний \$10.
МекКле Ракет: Мик. Старощак \$10.
Мейфілд: М. Веслей \$2.
Монессен: На коляду по \$1: Е. і С.
Бешка.

Нортгемптон: Кипрія Вітошин-
ський \$50.
Філадельфія: Бутенчук і Сохар
(Спілка) \$25; по \$20: д-р Микола і
Володимир Ценко, д-р Володимир
Пушкар; \$15: Мик. і Катерина Мі-
зак; по \$10: Володимир Вачинський,
Лев Бобинський, Стефан Бріндзєй,
Серфін Харш, Федір Чабан, Іван
Черник, Митрон Чужак, Заной Дя-
булак, Микола Фешак, д-р Ярослав
Гелета, Дмитро Гонта, Павло Гадач,
Александр Ганас, Роман Гевко,
Микола Кіх, Андрій Кігичак, Зенон
Кохановський, Володимир Кочерган,
Франко Колобінський, Роман Кра-
вчик, Карло Кульчицький, Юрій Ла-
зовський, Марія Лазовська, Стефа-
ні і Христина Левицькі, Юрій Ми-
шенко, Василь Осиляк, Павліна Па-
намаренко, Ярослав Петровський,
Іван Пісковець, Митрон Полохаль,
Теодор Радинський, Богдан Рома-
ненчук, Ярослав Рубель, Ілько Са-
вичин, Волод. Шипракевич, Лев Тур,
Дмитро Вавчук, Віталій Волков, Ан-
на Смерчинська; по \$5: Лев Мил-
ловський, Волод. Міткеня, Осип
Пірич, Олександр Татарський. На
коляду по \$5: Микола, Анна і
Я. Левіцькі, С. Москвич; В. Куль-
ка \$1.

Пітсбург: Карло Сачко \$10.
Скедхейл: Тихон Малюк \$10.
Скреттон: По \$10: Остап Павлів,
д-р Матвій Стахів; Т. Радощинська
на коляду \$1.
Вейн: Розалія Возна \$10; Петро
Тарновський \$5.

РОВАЙ АЙЛЕНД:
Нью Порт: Юлія Кароль \$10 (1952).
Провіденс: Василь Сорока \$10.
Сейлс: Юрій Маличчін \$5.
ТЕКАС:
Далес: А. Мориквас на коляду \$2.
Ваймар: І. Данилюк на коляду \$1.
ВІРДЖІНІЯ:
Ричмонд: д-р Петро Гарасимів \$10.
Варентаві: Леонід Вачинський \$10
(1952).

ВІСКОНСІН:
Мілякові: По \$10: Осип Мандзенко
(1952), Володимир Піскір, Стефан
Тиндик.
Венсон: Іван і Ольга Демчук \$10.
Канада:
АЛБЕРТА: Геленда: С. Малуца \$2.

Український Конгресс Комітет
of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 8, N. Y.

Часопис „Свобода“ повинен
знаходитись в кожній
українській хаті.

ШКОЛА З РОЗДВОСНІА

АМЕРИКАНСЬКО - БРИ-

ТАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Вашингтон. — У диплома-
тичних колах вважають роз-
двоєння американсько - бри-
танської політики на Далеко-
му Сході за велику диплома-
тичну перемогу Соевтів. Це
знову призвело до зросту не-
прихильності американського
населення до Британії. Соевти
використовують це роздвоєння
для поширення ворожнечі
проти Британії й Заходу, по-
чинаючи від Кореї, Малаї,
Бурмі, Індокитаю і йдучи аж
до Сінгапу й Тунізі. Після по-
вороту прем'єра Черчила до
Лондону, відбулася в лондон-
ському парламенті політична
дебата, що виявилася в дея-
ких неприхильних висловах
супроти Америки. У Вашинг-
тоні думають, що такі настрої
принесуть шкоду Британії, бо
тоді республіканці з табору
кд. президента Герберта Гу-
вера наберуть сили за своєю
пропагандою і з олігархізму
супроти Європи.

• Собака з Нью Йорку по-
їхала зайцем на кораблі „Аме-
ріка“ до Європи і повернулася
звідти назад. Ніхто не знає, як
вона дісталася на корабель, де
нею заопікувався корабель-
ний ветеринар, що вирішив

• Казки-Журнали-Карти •

ДІТИ

ЧУМАЦЬКОГО

ШЛЯХУ

IV-й том

Д. Гуменої

Ціна \$2.50.

Замовляти:

"SVOBODA"

P. O. Box 346, 81-83 Grand St.,

Jersey City 3, N. J.

ПОДЯНА

Цю дорогою складаю прилюдну подяку урядовим
Централі У.К.К.А., а спеціально адвокату Михайлові По-
накові за успішну інтервенцію, та правну і моральну до-
помогу так потрібну нам в нашому складному положенні,
яке завдяки згаданим особам щасливо закінчилося. Рів-
нож всім іншим які чим небув допомогли щиро спасибі.
РОДИНА МАРТИНЕВИЧІВ.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ

Заходіть або пишіть по українські і другі реко-
ди. Вислано рекорди по цілому світі. Пишіть
по каталогу сьогодні.

FOREIGN RECORD EXCHANGE

2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

УКРАЇНСЬКЕ

ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ

335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ! УКРАЇНСЬКІ ВЧИТЕЛІ!

Вже появилася і продається найбільш необхідна книжка для
УКРАЇНСЬКОЇ ДІТНИНИ:
НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
БУКВАР-ЧИТАНКА
МОВО-РІДНА

опрацьована І. Коричиним, рекомендована для домашнього і шкіль-
ного навчання української мови шкільним референтом „Учитель-
ської Громади“ — проф. д-ром К. Кислевським.

„БУКВАР-ЧИТАНКА“ у своїх 192 сторінках має три частини:
1) Посібник для учнів англо-мовних шкіл, за яким діти, що знають
основи англійської мови, легко можуть засвоїти українську абет-
ку; 2) Буквар; 3) Читанка. В текстах біля 200 рисунків і ілюстрацій!

Зміст БУКВАР-ЧИТАНКИ взяв до уваги особливі прикмети
життя на американській землі, не залишаючи тісних зв'язків з
Рідним Краєм.

Українські Батьки! Не відкладайте навчання української мо-
ви Ваших дітей на пізніше! Використайте зимовий час і навчіть
Вашу дитину по-українському придбавши БУКВАР - ЧИТАНКУ.
Ціна \$2.00. Замовлення wraz з належністю слати до:

„SVOBODA“, P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Місячні збори 239 відділу, відбуваються в су-
боту, 16. лютого, тобто о год. 8-й
вечері. Візкув справи буде по-
годжувати секретар від год. 8-й ве-
чері. О годині 4-й, поспішай від-
будуться збори для членів для
обговорення в с.ж. громадських
справ зв'язаних з їх перебуванням
в ЗДА. Просимо всіх членів взяти
участь в цих важких зборах. — Уряд.

ПЕНСІ